

یسنا، ویسپرد، یشت رپیتون

با آداب دینی

(زند یشت و وسفرد و یشت رفتون مع آداب نیرنگ دینی)

به اهتمام موبد نامدار کستور شهریار و موبد رستم موبد خسرو

www.ketab.ir

بازنویسی و تطبیق:

موبد کورش بلندی

فروهر، ۱۳۹۹

عنوان قراردادی	: اوستا . یسنا Avesta . Yasna اوستا . ویسپرد Avesta . Visparad اوستا . یشت‌ها Avesta . Yashts
عنوان و نام پدیدآور	: یسنا، ویسپرد، یشت ریتون با آداب دینی = (زند یشت و وسفرد و یشت رفتون مع آداب نیرنگ دینی) / به اهتمام نامدار ... {ودیگران}؛ بازنویسی و تطبیق کورش بلندی؛ ویراستار فرزانه گشتاسب.
مشخصات نشر	: تهران : سازمان انتشارات فروهر، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۵۴۸ ص؛ ۲۹×۲۲ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۴۴-۴۰-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: اوستایی.
یادداشت	: به اهتمام نامدار، شهریار، رستم، خسرو.
موضوع	: اوستا
موضوع	: Avesta
شناسه افزوده	: نامدار
شناسه افزوده	: بلندی، کورش، ۱۳۴۷-
رده بندی کنگره	: PIR۱۶۶
رده بندی دیویی	: ۲۹۵/۸۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۵۰۳۷۹۳

یسنا، ویسپرد، یشت ریتون با آداب دینی (زند یشت و وسفرد و یشت رفتون مع آداب نیرنگ دینی) به اهتمام موبد نامدار دستور شهریار و موبد رستم موبد خسرو

گردآوری و تطبیق: کورش بلندی

ویراستار: فرزانه گشتاسب

رویه‌آرایی: شروین گودرزیان

چاپ اول: ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۴۴-۴۰-۳

چاپ و صحافی: پردیس دانش

همه حقوق برای گردآورنده محفوظ است.

مؤسسه فرهنگی انتشاراتی فروهر

نشانی: خیابان حافظ، نرسیده به چهارراه کالج، کوچه بامشاد، پلاک ۳، سازمان جوانان زرتشتی (فروهر)، تلفکس: ۸۸۸۰۹۶۶۵

مرکز پخش و فروش: خیابان انقلاب، خیابان فلسطین جنوبی، پلاک ۲۶۱، تلفکس: ۶۶۴۶۲۷۰۴

فهرست

۹	پیشگفتار
۱۷	پانزده خصلت که موبدان یزشنگر را لازم و شایسته است
۱۸	صدویک نام خداوند که زمان پادیاو کردن ورس باید خواند
۱۹	نیرنگ آب پادیاو نمودن
۲۱	نیرنگ برسم و عیویاغنگهن چیدن
۲۴	نیرنگ اُرورام چیدن
۲۵	نیرنگ هوم چیدن
۲۶	نیرنگ جیوام گرفتن
۲۸	نیرنگ زور گرفتن
۳۲	نیرنگ برسم بستن
۳۴	نیرنگ هوم پادیاو کردن
۳۵	نیرنگ فراهم گرفتن
۴۶	آداب یزشنی خواندن
۴۷	یشت اشوان
۵۱	واژ یشت گهنبار
۵۳	یسنا هات ۱
۳۶۵	نیرنگ زور به آب ریختن
۳۶۶	خشنی مین نونابر په آیه سه یشته
۳۶۷	خشنی مین نونابر په یزه میده
۳۶۸	سی روزه یشت په آیه سه یشته
۳۷۳	سی روزه یشت په یزه میده
۳۷۹	یشت وسفرد با نیرنگ
۴۹۷	یشت رفتون
۵۲۷	واژه های اوستایی
۵۴۷	کتابنامه

پیش گفتار

کتاب زند یشت و وسپرد و یشت رفتون مع آداب نیرنگ دینی به اهتمام موبد نامدار دستور شهریار و موبد رستم موبد خسرو مهربان، به سال ۱۲۶۲ یزدگردی در چاپخانه «دت پرساد» به چاپ رسیده است. این کتاب علاوه بر متون اوستایی یسنا، ویسپرد و یشت رپیتون، مجموعه‌ای از نیرنگ‌های (=آداب و رسوم) یزشن‌خوانی به زبان فارسی را در بردارد و سال‌ها پس از چاپ نیز جهت انجام مراسم یسناخوانی در ایران استفاده می‌شد.

یزشن عموماً بر آیین‌های نیایش جمعی زرتشتی، که موبدان آنها را برگزار می‌کنند، اطلاق می‌شود. این معنای عام یزشن است و اصطلاح یزشن همراه با نیایش و نیز یشت، به‌طور مطلق، می‌آید. اما در معنای خاص، یزشن‌خوانی به‌صورت مراسم و آیینی مستقل، همراه با آداب ویژه خود، اجرا می‌شود. در یکی از چند گونه یزشن، همه وندیداد را نیز می‌خوانند و ظاهراً به همین اعتبار است که آن را وندیدادخوانی می‌نامند. گونه دیگر یزشن آن است که فقط یسنا خوانده می‌شود؛ و در گونه دیگر، که آن را یشت ویسپرد می‌نامند، یسنا را به همراهی ویسپرد می‌سرایند.^۱

به هرروی، این که یزشن‌خوانی و آداب دیرینه آن در میان ایرانیان و پارسیان هند چگونه بوده و در طول زمان چه تغییر و تحولی را در برداشته و همچنین مراسم یسنا، ویسپرد، وندیدادخوانی هر کدام در چه زمان و مکانی برگزار می‌شده است، خارج از این گفتار است.

در دهه‌های اخیر، آداب یزشن‌خوانی توسط موبدان، تنها در آیین نوزونی و واج یشت گهنبار خلاصه می‌شود، در این مراسم تنها یسناخوانی توسط موبدان و از بخش یسنای کتاب یزشن با نیرنگ (Yazishne Ba Nirang) خوانده می‌شود. این کتاب در سال ۱۸۸۸ میلادی توسط دستور تهمورس دینشاه انکلساریا^۲ نگاشته شد و چاپ دوم آن در سال ۱۹۲۶ توسط پسر آن روانشاد، هوشنگ انکلساریا^۳ منتشر شد. این مجموعه شامل یسنا، ویسپرد و یشت رپیتون با آداب یزشن‌خوانی به زبان گجراتی است. خوشبختانه در چند سال اخیر به همت انجمن موبدان تهران و همچنین انجمن زرتشتیان یزد، یزشنگاه آتشکده یزد پاک‌سازی و جهت انجام مراسم واج یشت مورد استفاده قرار گرفته است.

^۱ افشار، ایرج و کتابون مزداپور. ۱۳۹۲. وندیداد ساده (اوستا ۹۷۶ت) به خط فریدون مرزبان کرمانی. ص ۳۸.

^۲ Ervad Tahmuras Dinshahji Anklesaria

^۳ Hoshag T. Anklesaria